

N'hi ha un altre compost: *Barre(t)picat*, pda. constituïda per una gran extensió de terra deserta, en la part intermèdia entre els termes de Linyola, Bellvis, Els Arcs i Vallfogona de Balaguer (és uns 20 k. lluny al NE. d'Alpicat). Oït *barēppikāt* a Linyola (1956); el mapa al 50.000 de l'IGC posa *Barrepicat* (i crec recordar que algun cop vaig sentir o anotar també *barrelpicat*). Mirant-m'ho des de dalt del campanar de Linyola hi veia tot un seguit d'altells i petits turonets. Ací l'ètimon es compost amb un mot estrictament aràbic: *barr* és «la banlieue d'una ville», *barrā* «le dehors, l'étranger» *PALc*, Boqtor; «pays inculte, désert, jachère», accs. de les quals Dozy (*Suppl.* I, 61*b*) i Dozy-Eng. 63 deriven *albarra* (*alvara*) en docs. navarresos dels Ss. XII-XIV, amb el sentit de «banlieue» (veg. més sobre aquest mot aràbic i els seus dependents romànics, en els arts. *barri* i *barrio* del *DECat* i *DECH*). És clar, doncs, que en *Barrepicat* tenim el resultat d'un compost *Barr āl-piqqāt* 'forania, o ermàs dels turonets', o bé també (escassa diferència) podria ser *bar-rāt (al)piqqāt* amb *barrāt* plural de *(al)barra*.

Alpric, V. *Vilopriu* i *Puig-Peric Alputze*, vol. I, 39 *Alquebla* (Monóver), apè. a *Alcubles Alqueda* (Lluc), V. *Alcúdia*

L'Alqueda, pda. de Busot (xxxv, 116), sembla provenir d'una variant de l'àr. *qadra/qidra* 'olla', amb la probable suposició que en el parlar morisc el mot aràbic prengué, com en català, el significat de 'olla, gorga, tolla'. És arrel molt descabdellada en àrab, que en diccs. clàssics apareix en la forma *qidra* «marmite, pot de terre»; en *RMA* només «olla: *qadra*» (159), però junt amb *qidr*, *qádar* i *qádur* (500.2f.), que en part seran formes de plural.

Alquellelin (Rept. de Val.), veg. *Alcanali Alquenència*, -erència, V. *Alcanissia*

ALQUERIA

Intentar donar nota de tots els llocs d'aquest nom ni de la majoria fóra gairebé tan desassenyat com voler-ne donar dels estels de la nostra nebulosa. Em limito a algunes que han esdevingut nom d'un municipi o d'algun poblat, si és important en sentit estadístic o lingüístic.

L'Alqueria d'Asnar, poblet de Mariola-Aitana, prop de Cocentaina, que S. Guarner denomina així o *El Ràfol Blanc*; segons SSiv. prengué nom dels seus senyors, si bé encara, per aquests, se'n deia *dels Ferris* en el S. XVI; llavors se'n féu parròquia, amb 10 cases de moriscos («À. d'Aznar» en *GGRV* i Mateu Ll., *Pa. Val.*, 63, 11).

L'Alqueria de la Comtessa, de l'Horta de Gandia, avui poble gran, però en el S. XVI només tenia 12 cases de moriscos (SSiv.); bibl. en *LzVargas*, c. 1774 (I, 123).

L'Alquerieta de Guardamar (S. Guarner), a la mateixa comarca també se n'havia dit *Guardamar*, i abans *Alqueria de Tamarit*, o bé *Miramar*, i en el S. XVII era de *don Enrique*, i en parlà Escolano (SSiv. 73).

S'Alqueria Blanca poble de la costa E. de Mallorca;

ja en el mapa Despuig (c. 1740), Masc. 19A12 i 20B1. A Llubi uns m'ho pronunciaren *s əukəria blánkə*, un altre *s əlkeria bl-* (XLI, 7.9); a Maria *s əukəria bl-* (XLI, 32.24); a Santanyí, vacil·lant entre *sə kuria bl.* i *sə kunia bl.* (XLI, 19.27); amb nom tan soldat que n'han derivat un gentilici *kuriablánkés* (XLI, 119.26, 27). També Moll oïa el nom en el poble mateix en la forma *sə kuriablánkə* i a Manacor *sə konia bl-* (BDLC XIV, 200).

N'hi ha un homònim *səukəria blánkə* pda. de Bunyola, al peu del Colomer (XL, 5.16). I un altre de valencià, *L'Alqueria Blanca*, pda. de Quartell (Valls de Segó, xxx, 12.15, 12.25).

S'Alqueria des Comte vt. del te. de Sòller (XII, 115); pron. *s əlkəria dəs kəntə*, dita així, m'informà N'Arbona (1953) perquè, en la Reconquesta, va tocar com a part al Comte d'Empúries.

Els NLL *Alqueria* ---, dins el nostre domini lingüístic, són propis del P. Val. i les Illes, si bé també n'hi va haver en les encontrades del SO. del Princ. i encara n'hi he registrat alguns, bo i minvant com més al NE. Com a fita extrema, pensava jo des de 1927, en què vaig passar-hi prop, si podia venir d'*alqueria* o bé d'*oqueria*, paratge on hi ha cria d'oques, un vell i gran mas, pron. *l əukəria*, que es troba pujant des de Tous (Anoia) cap a Fiol i Sta. C. de Queralt; justament en aquest mateix trajecte hi ha la fita extrema NE. d'un altre conspicu arabisme: (*A*)*umenara*, vella pagesia un parell de k. més cap a Sta. Coloma. L'erudit igualadí Borràs i Quadres em deia (1956), adherint-se a l'alternativa aràbiga, que és impossible que s'hi hagin criat oques, perquè és una rodalia de les més completament seques. En canvi cal negar resoltament, per raó geogràfica, la possibilitat que aquest arabisme aparegui enlloc de la costa del Cap de Creus; per més que trobo nota d'una grafia *S'Alqueria* en una llista de paratges costers de Cadaqués, designant una illeta i ensenada (XLV, 117): no en tinc confirmació d'oïda i suposo que és derivat d'*alga* (car potser m'ho copiaren malament, amb *q* en lloc de *g*).

Un dim. *alqueriola* apareix en diverses comarques amb lleu reducció i assimilació. *Curiola* pda. de Juneda (cit. entre *Margalef*, *Escarabat*, *Jovals*...); J. Segura (*Butll. Assoc. Exc. Catal.* XII, 253); *La Curiola* te. Al-bocàsser (oït 1961), *Les Curioles* te. Vallada (oït 1962).

L'Alquible, V. *Alcubles Alsamora*, V. *Almassora* (nota) *Alsava* (??), V. *Elisància/Elisana* o *anna Alsui* (*Puig* ~), en el Pla de la Calma, V. *Sui* (s. v. *Sull* II)

ALT

Apleguem ací molts que semblen ser derivats o compostos d'aquest mot romànic o del ll. ALTUS.

De la seva forma mossàrab, com a nom de sengles altells o turons: *L'Alto* en el te. de Tales, i en el de Veo (XXVIII, 172.11; XIX, 175.8). La toponímia menor en aquests dos pobles és de llengua ben catalana, encara que ja molt propers a la frontera lingüística; seran, doncs, mossarabismes?